

Εἰς τινὰς περιστάσεις δύνανται μάλιστα τὰ ἐνοικίδια φυτὰ νὰ συντείνωσιν εἰς τὴν μόλυνσιν ἢ χειροτέρευσιν τοῦ ἀέρος. Ἐκτός τῆς παραγωγῆς ἀνθρακικοῦ ὀξέως διὰ τῆς ἀναπνοῆς, ἰδίως κατὰ τὴν νύκτα καὶ ἐν καιρῷ ἀνθήσεως, εἶνε ἐνοχλητικὴ πολλάκις καὶ ἡ ἀπὸ τῆς γῆς ἐξερχομένη ὁσμὴ εὐρώτος, πολὺ δὲ περισσότερον τὰ δύσοςμα ἀέρια τὰ ἀναπτυσσόμενα ὅταν πρὸς καλλιέργειαν τῶν ἐνοικιδίων φυτῶν γίνεται χρῆσις λιπαμάτων ἰδίᾳ ζωϊκῶν. Ἀκόμη παρουσιάσθη περίπτωσις καθ' ἣν τὸ χῶμα φυτοῦ περιεῖχε τὰ σπέρματα τοῦ παρασίτου τῆς Μαλάριας καὶ ὑπάρχουσι παραδείγματα καθ' ἃ ἄνθρωποι χαίροντες ἄκραν ὑγίαν προσεβλήθησαν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὑπὸ διαλειπόντων πυρετῶν. Σχετικὸν παράδειγμα ἔστω τὸ ἐξῆς, ὅπερ ἀναφέρει Ῥώσος ἰατρός :

Ῥώσισ κυρία, κατοικοῦσα ἐν ὑγιεινοτάτῃ οἰκίᾳ προσεβλήθη ὑπὸ διαλειπόντων πυρετῶν οἵτινες εἶχον χαρακτῆρα ὅμοιον πρὸς Μαλάριαν. Αἱ μικραὶ αὗται ἀκίνδυνοι προσβολαὶ ἐξέλειπον κατόπιν μετρίων δόσεων θεϊκῆς κινίνης ἐπ' ἀντήρχοντο ὁμῶς εὐθὺς ὡς ἡ ἀσθενὴς ἐπανελάμβανε τὴν συνήθη τῆς ζωῆς. Ἡ ἐναλλαγὴ αὕτη μεταξὺ εὐκόλου θεραπείας καὶ ἐπιμόνου ὑποτροπῆς διήρκεσεν ἀρκετοὺς μῆνας χωρὶς νὰ δυνηθῇ ὁ ἰατρός ν' ἀνακαλύψῃ τὸ αἷτιον τῆς τοιαύτης διαθέσεως. Ἡμέραν τινὰ ὁμῶς εἴλκυσε τὴν προσοχὴν τοῦ ἱατροῦ τὸ γεγονός ὅτι ἡ θεραπεία διήρκεσε ἐπὶ τοσοῦτον ἐφ' ὅσον ἡ ἀσθενὴς διέμενεν ἐντὸς τοῦ κοιτῶνός της, ἐν ᾧ ἡ ἀσθενεὶα ὑπετροπιάζεν εὐθὺς ὡς ἡ ἀσθενὴς ἐξήρχετο τοῦ κοιτῶνος ἀκόμη καὶ χωρὶς νὰ ἐξέλθῃ τῆς οἰκίας της. Ἡ κυρία αὕτη ὁμῶς διήρχετο ὁσάκις δὲν εἶχε πυρετὸν τὸ μέγιστον μέρος τοῦ χρόνου ἐντὸς καλῶς θερμοσμένης αἰθούσης στολισμένης δι' ἱκανοῦ ἀριθμοῦ φυτῶν καὶ ἀνθῶν. Εἰς τὸν ἰατρὸν ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα νὰ ἀφαιρέσῃ ἐκείθεν ὅλα ταῦτα τὰ φυτὰ καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐξησφαλίσθῃ ἡ θεραπεία ἄνευ οὐδεμιᾶς νέας ὑποτροπῆς.

Συνεπῶς, μολονότι συνήθως δι' ἐπιμελημένην ἀνθοφόρον τράπεζαν ὑπερφηανεύονται διακαίως αἱ πλείσται τῶν οἰκοκυρῶν καὶ μολονότι ἡ ἐντὸς τῶν οἰκιῶν καλλιέργεια φυτῶν ἀνήκει εἰς τὰς ὠραιότερας καὶ διδασκτικωτέρας ἐνασχολήσεως τῶν μελῶν μιᾶς οἰκογενείας, μολαταῦτα ἡ πολυτρόπος ἐπικρατοῦσα ἰδέα, ὅτι τὰ φυτὰ ἐξασκοῦσιν ἐξυγιαντικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ ἀέρος κατοικημένου χώρου, δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐσφαλμένη. Τὸ μόνον μέσον ὅπως ἀποκτῶμεν ἐν τοῖς δωματίοις μας κατὰ τὸ ἐνὸν καθαρὸν καὶ ἄσμον ἀέρα εἶνε καὶ θὰ μένῃ πάντοτε ὁ ἀερισμὸς ὁ ἐπιτυγχανόμενος διὰ τοῦ ἀνοίγματος τοῦ παραθύρου ἢ ὁ τεχνητὸς τοιοῦτος.

Ἀκόμη ὁμῶς καὶ εἰς τὰς ἀριστα ἀερίζομένας κατοικίας περιέχει πάντοτε ὁ ἀήρ σημαντικῶς

περισσότερον ἀνθρακικόν ὀξὺ καὶ ὀργανικὰς ὕλας ἀπὸ τῶν ἐν ὑπαίθρῳ. Ὅπως ἔχωμεν καὶ κατὰ τὴν νύκτα ὅσον τὸ δυνατόν καθαρώτερον ἀέρα ἤρχισε νὰ εἰσάγεται βαθμηδὸν ἡ συνήθεια τοῦ νὰ κοιμώμεθα μὲ ἀνοικτὰ παράθυρα. Πρὸς ἀποφυγὴν κρυολογήματος πρέπει νὰ τοποθετῇται οὕτως ἡ κλίνη, ὥστε νὰ μὴ εἶνε ἐκτεθειμένη εἰς ρεῦμα. Συμφώνως πρὸς τὴν ἐποχὴν τοῦ ἔτους δύναται τις ν' ἀφίηθαι ἀνοικτὸν τὸ ἐπάνω ἡμισυ τοῦ παραθύρου, ἢ νὰ κλείῃ τὰ ἐξωτερικὰ φύλλα ἢ καὶ νὰ ἡμικλείῃ μόνον τὰ παράθυρα. Ὁ τηρῶν τὸν κανόνα τοῦτον, θὰ παρατηρήσῃ ὅτι οὐδέποτε ἔχει τὸ δωμάτιόν του κατὰ τὴν πρωίαν τὴν χαρκτηριστικὴν ἐκείνην κακοσμίαν τοῦ ἐφθαρμένου τῶν δωματίων ἀέρος.

K. M. ΣΑΜΙΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΓΗΝ

Ο ΧΡΥΣΟΣ ΕΝ ΝΕΑΙ ΖΗΛΑΝΔΙΑΙ

Εἰς τοὺς ἀντίποδας εὐλόγως φαντάζεται τις ὅτι τὰ πράγματα γίνονται ἀνάποδα καὶ αὐτὸ τοῦτο, ἄνω ποταμῶν, ἂν δὲν ἐπιτρέπεται ἐνταῦθα χάριν τῆς κυριολεξίας νὰ εἰπωμεν κάτω ποταμῶν. Οὐδόλως ἄρα θὰ ἐκπλαγῇ ὁ ἀναγνώστης μαθητὴς ὅτι ἐν τῇ ἀπωτέρᾳ Νέᾳ Ζηλανδίᾳ ὁ μεταλλευτὴς τοῦ χρυσοῦ καταφεύγει εἰς τὴν ἀνασκάλευσιν τῆς βραχυῶδους κοίτης τῶν ποταμῶν ὅπως εὗρη τὸ πολυτίμον μέταλλον. Ἡ ζήτησις τοῦ χρυσοῦ ἐπιδιώκεται κατὰ διαφόρους τρόπους ἐν τῇ Βρετανίᾳ τῆς Μεσημβρίας. Τὰ κοιτῶματα τοῦ χρυσοφόρου ἐδάφους, ὅπου ὁ σκαφεὺς τοῦ παλαιοῦ χρόνου μὲ τὴν σκαπάνην του λέγεται ὅτι εὗρισκεν ἀμύθητα πλοῦτη, φαίνεται ὅτι ἐστέρησαν κατὰ μικρόν. Τὰ βαθύτερα φρέατα κατέστησαν ἐπίσης πρὸ πολλοῦ ἄγονα ὡς ἐκ τῆς μακροχρονίου ἐξερυνήσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως. Τὰ ὑδραυλικά καὶ χειροτεχνικά μέσα ἐπλήθυναν καὶ αὐτὰ καὶ πρὸ πολλοῦ ἔπαυσαν νὰ θεραπεύωσι τὴν δίψαν τῶν ἐπιχειρηματιῶν.

Οἱ πανοῦργοι μεταλλευταὶ στρέφουσι νῦν τὴν προσοχὴν των πρὸς τοὺς μεγάλους ποταμούς τῆς Μεσημβρινῆς Νήσου, καὶ ἰδίως τοῦ Ὀτάγου, οἵτινες ἐξ ἀνημμενεύτων χρόνων κατεκύλιον, ὡς λέγεται, τὴν χρυσὴν ἄμμον των εἰς τὸν Εἰρηνικὸν Ὠκεανόν. Ὁ μέγας Μολυνὸς (ἡ Κλούθας) μὲ τὰ παραποτάμια αὐτοῦ φαίνονται προωρισμένοι νὰ εἶνε ὁ Πακτωλὸς τῆς ἀπωτάτης Μεσημβρίας. Ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἄπληστοι ὀφθαλμοὶ ἐστράφησαν πρὸς τὰ πολυρροισθὰ νερά των, σχέδια δὲ παράβολα καὶ πρωτότυπα ἐμελετήθησαν πρὸς ἐξαγωγὴν τῶν μυθωδῶν ποσοτήτων τοῦ πολυτίμου μετάλλου, ἅτινα ὑποτίθεται ὅτι κρύπτονται ὑπὸ τὴν βραχυῶδη κοίτην τοῦ ποτα-

μοῦ. Οἱ φιλόπονοι καὶ ὑπομονητικοὶ ἄνθρωποι τῆς Μογγολικῆς φυλῆς, δι' ἀρχετύπων καὶ πρωτογενῶν μεθόδων ἐργαζόμενοι, κατώρθωσαν νὰ ἐπιτύχωσιν ἀγαθὰς συμβολὰς πρὸς στροφὴν τῶν ρευσμάτων, ὅταν τὸ ὕδωρ χαμηλώσῃ. Πρὸ πολλοῦ καὶ κατ' ἐπανάληψιν ἐπροτάθησαν σχέδια πρὸς ἀποστροφὴν τοῦ ποταμοῦ ἀπὸ τῆς συνήθους κοίτης του, ὅπως καταστῇ οὕτω δυνατὴ ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ ὑπὸ τὴν κοίτην χρυσογόνου ἐδάφους. Ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἔγινε χρῆσις μικρῶν τρυπανίων πρὸς μερικὴν ἀνασκάλευσιν τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ, ὅπου τὰ ὕδατα εἶνε ῥηχὰ καὶ τὸ ἔδαφος ευκόλως βολεδοσκοπεῖται. Ἀλλὰ ταῦτα εἶνε ἀπλὰ πρόσκαιροι μέθοδοι καὶ δὲν ἀρκοῦσι πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς χρυσοφόρου φλεβὸς τοῦ βαθύς καὶ ὀρυκτικοῦ Κλούθα. Ἀπὸ ἐνὸς ἡ δύο ἑτῶν ἐν τοσούτῳ πολλὰ μεγαλειότερα βυθοκόροι ἰδρύθησαν, καὶ ἐργάζονται νῦν ἐπὶ τοῦ Κλούθα καὶ τῶν παραποταμιῶν του, τοῦ Κωάρη καὶ τοῦ Σοτόθερ.

Διδακτικὴ καὶ ἀξιοσπουδαστος τὰ μάλιστα εἶνε ἡ ἐπίσκεψις εἰς μίαν τῶν μεγαλητέρων τούτων βορβοροφάγων. Πρὸ τινων μηνῶν ὁ Ἄγγλος περιηγητής, ἐξ οὗ μεταφράζομεν τὰς πληροφορίας ταύτας, ἐπεσκέφθη τὴν βορβοροφάγον Σιού Χού ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Σοτόθερ. Ἡ κινεζικὴ ὀνομασία τῆς μηχανῆς ταύτης ἐδόθη αὐτῇ πρὸς τιμὴν τοῦ ὁμωνύμου κερδοσκοποῦ Κινέζου, ὅστις τὴν ἐσχέδιασεν. Ἡ σκηνὴ ἦτο παραδοξοτάτη. Διὰ μέσου βαθείας τάφρου, περιοριζομένης ἐκτέρωθεν ὑπὸ πελωρίων ἀφύλλων δένδρων, ἔρρεε μικρὸς ποταμός, οὗ ἡ κοίτη θὰ εἶχε πλάτος ἡμίσεως μιλίου. Τὸ ρεῦμα μέρος μόνον τῆς παλαιᾶς κοίτης κατεῖχε καὶ ὁ ῥοῦς του ἦτο ἑλικοειδὴς καὶ ἀβέβαιος. Εἰς τὴν ἄκραν τοῦ ρεύματος καὶ πρὸς τὸ χθαμαλώτερον πέρας τῆς κοίτης ἔκειτο μικρὰ ἀτμήρης μηχανὴ ἀκαμάτως καπνίζουσα, ἀνασκάπτουσα τὸν πυθμένα καὶ ἀποθηκεύουσα τὴν ἰλὺν εἰς τὴν δεξαμενὴν της, ὅπου ἐσχηματίζετο ὑγρὸς σωρὸς παμμειγροῦς ὕλης. Εὐθύς ὁμῶς ὡς ἀνέβαινέ τις ἐπ' αὐτῆς τῆς μηχανῆς, ἐπεΐθετο ὅτι τὸ ἔργον της δὲν ἦτο τόσον ἄσκοπον, ὅσον ἐκ πρώτης ὄψεως ἐφαίνετο. Ἡ βορβοροφάγος ἦτο ἡσφαλισμένη ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ ποταμοῦ διὰ μακρῶν συρματίνων κάλων, οἵτινες ἐκράτουν τὴν σκάφην ἀσάλευτον, καὶ ἐπέτρεπον εἰς τὰ ἱθάνια ν' ἀνασκάπτωσι καὶ νὰ πληροῦνται ἰλὺς κάτω εἰς τὸν πυθμένα. Ἡ κλίμαξ τῆς βορβοροφάγου ἀνύψωνεν ἡ ἐξαμύλωνε τὴν ἄλυσιν τῶν ἱθάνων, ὅπως ἐχρειάζετο. Ἀλλὰ τὰ ἱθάνια ἀνῆρχοντο πλήρη, ἐκένουν τὸ φορτίον των εἰς περιστροφικόν τινα κύλινδρον, ὅστις ἀπεχώριζε τοὺς ὀγκωδεστέρους λίθους, κτλ., καὶ ἔφερε τὴν χρυσοῦχον ἰλὺν εἰς σειρὰν θηκῶν, κάτω τῶν ὁποίων ρεῦμα ὕδατος ἐχύνετο ἀενάως ἀπὸ

τινὸς ἀντλίας. Ἡ χρυσοῦχος ἰλὺς ἐκαθαρίζετο οὕτω βαθμηδόν, καὶ ὁ χρυσὸς ἐσυναζετο τότε διὰ τῶν συνήθων μέσων, εἰς κόνιν, μικροὺς κόκκους καὶ διὰ πλακῶν καὶ δίσκων.

Ἡ βυθοκόρος ἐργάζεται ἡμέραν καὶ νύκτα, οἱ δὲ ἄνδρες ἐναλλάσσονται τρεῖς, ἀνὰ ὀκταώρους φυλακὰς. «Καθ' ἣν ὥραν ἡμεῖς τὴν ἐπεσκέφθημεν, ὁ μηχανικός ἦτο Ἄγγλος, οἱ δὲ ἐργάται ἦσαν Κινέζοι· τὰ καθήκοντα τῶν δευτέρων περιορίζοντο εἰς τὸ χρυσοσωστικὸν μέρος τοῦ ἔργου, καὶ εἶχαν αὐστηρὰς διαταγὰς νὰ μὴ ἀναμειγνύωνται εἰς τὰ τοῦ μηχανικοῦ. » Νέος τις κατόικος τοῦ Οὐρανίου Κράτους, ἐν τούτοις, πρόθυμος νὰ ἐπιδείξῃ πρὸς ἡμᾶς τοὺς ἀμαθεῖς θεατὰς πόσον εὐκόλως ἡ μεγάλη μηχανὴ ἐκινεῖτο, ἐπωφελέθη ἀπὸ τὴν στιγμιαίαν ἀπουσίαν τοῦ μηχανικοῦ, ἵνα στρέψῃ ἓνα τῶν μοχλῶν τῶν χρησίμων εἰς καταβίβασιν τῆς ἀλύσεως τῶν ἱθάνων. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο τρομακτικόν. Ἡ πελωρία μηχανὴ ἔτριξεν, ἐρύγγυσεν, ἐβρυχήθη δυνατὰ ἅπαξ ἡ δις, καὶ τέλος ἔπαυσε νὰ ἐργάζεται. Ἐδέησε ν' ἀνακοπῇ ἡ μηχανή· καὶ ὅταν ἀνεχωρήσαμεν, ὁ μηχανικός ἤσχαλειτο προσπαθῶν νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν βυθοκόρον εἰς ἐργασίαν καὶ τάξιν. Ὁ φλεγματικὸς μογγόλος φίλος μας ἐφαίνετο μάλλον τερπόμενος ἢ ἀνησυχήσας καὶ ταραχθεὶς ἐκ τοῦ ἀπροσδοκῆτου ἀποτέλεσματος τῆς πρὸς ἐπιδείξιν ἱκανότητος δοκιμῆς του. Ἐφαίνετο δὲ γραφικώτατος μὲ τὸ κυανοῦν χιτῶνιον καὶ τὰ μακρὰ ὑποδήματα, τοὺς κρεμαμένους μύστακας καὶ τοὺς μικροὺς λοξοὺς ὀφθαλμούς του.

Ὑπάρχουσι τανῦν βυθοκόροι περὶ τὰς εἰκοσι λειτουργοῦσαι ἐπὶ τοῦ Κλούθα καὶ τῶν παραποταμιῶν του μόνον. Ἐπὶ τῶν βυθοκόρων τούτων ἐφηρμόσθησαν διάφορα συστήματα τοῦ ἀτμοῦ καὶ τῆς κινητηρίου δυνάμεως, ὡς καὶ τῆς ἐσωτερικῆς οἰκονομίας, καθ' ἣν λειτουργεῖ ἐκάστη τούτων, τελευτῶντες δὲ ἐφῆρμον ἐπιτυχῶς καὶ τὸν ἡλεκτρισμόν. Ἀλλὰ καὶ αἱ χρυσοφόροι θῖνες τοῦ μεσημβρινοῦ Ὀτάγου καὶ ἡ ἀκτὴ τῆς Οὐελοτλανδίας ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν δοκιμασίαν τῆς διὰ βυθοκόρων ἀνασκαλεύσεως τοῦ χρυσοῦ, κατ' ἄλλας ἀλλαχρῶ μεθόδους. Ἡ μετάλλευσις τοῦ χρυσοῦ ἐν τῇ Νέᾳ Ζηλανδίᾳ εἶνε ἀκόμη εἰς τὴν νηπιότητά της. Πολλὰ εἰσέτι ὑπολείπονται νὰ γείνουν πρὸς τελειοποίησιν τῶν διαφορῶν μεθόδων. Ἡ Ρώμη δὲν ἐκτίσθη εἰς μίαν ἡμέραν, οὐδὲ ἦτο δυνατόν νὰ παραχθῶσι διὰ μιᾶς καταπληκτικὰ τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρωστοθρίας ἀνὰ τὰς χώρας ἐκεῖνας. Οὐχ ἦττον ἀληθεύει ὅτι, μὲ τὴν ἀπλὴν καὶ ἀτελῆ μέθοδον τῆς βυθοκόρου, ἥτις εἶνε μέχρι τοῦ νῦν ἐν χρήσει, ἐπαίσθητὴ αὐξήσις τῆς ἐξαγωγῆς χρυσοῦ ἐπῆλθεν ἐν τῇ ἀποικίᾳ τῆς Νέας Ζηλανδίας.